

**Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid
Polismyndigheten (region Väst, polisområde Göteborg)**

---

1. SAMMANFATTNING

Polismyndigheten har beslutat att hämta in lokaliseringssuppgifter i realtid för en tid som överstigit en månad från dagen för besluten, vilket inte är tillåtet enligt inhämtningslagen. Polismyndigheten har vidare angett att den brottsliga verksamhet som legat till grund för inhämtningsbesluten innefattat grovt narkotikabrott och näringspenningtvättsbrott oaktat att det senare brottet inte kan läggas till grund för ett beslut om inhämtning enligt inhämtningslagen.

Nämnden konstaterar att det är fråga om samma fel som nämnden tidigare uppmärksammat vid Polismyndigheten och förutsätter att myndigheten fortsättningsvis ser till att de befattningshavare som hanterar ärenden enligt inhämtningslagen ges erforderlig utbildning om gällande bestämmelser på detta område.

2. BAKGRUND M.M.

Sakerhets- och integritetsskyddsnämnden har granskat två beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation som fattades av Polismyndigheten (region Väst) den 8 oktober 2015. Besluten fattades med tillämpning av lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen). Båda besluten avsåg inhämtning av uppgifter om bl.a. i vilket geografiskt område en viss kommunikationsutrustning fanns under perioden den 12 oktober 2015 – 11 november 2015, dvs. inhämtning av lokaliseringssuppgifter i realtid. I besluten anges att den brottsliga verksamhet som låg till grund för besluten innefattade grovt narkotikabrott och *näringspenningtvättsbrott*.

Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation får, såvitt är av intresse här, göras endast om åtgärden är av särskild vikt för att förebygga,

förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år (2 § första punkten).

I ett beslut om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation ska anges bland annat vilken brottslig verksamhet och vilken tid beslutet avser. Tiden får inte bestämmas längre än nödvändigt och får, när det gäller tid som infaller efter beslutet, inte överstiga en månad *från dagen för beslutet* (5 §).

För brottet näringspenningtvätt är föreskrivet fängelse i högst två år (7 § lagen [2014:307] om straff för penningtvättsbrott).

3. UTREDNINGEN

Sedan nämnden tagit del av handlingarna i inhämtningsärendena har Polismyndigheten anmodats att besvara vissa frågor.

Polismyndigheten har i remissvar anfört i huvudsak följande.

Polismyndigheten är medveten om att inhämtningstiden om en månad enligt 5 § inhämtningslagen ska räknas från beslutsdatum, dvs. den 8 oktober 2015. Enligt uppgift från region Väst fanns en missuppfattning om att tidsperioden på en månad räknas från när ett beslut verkställs. Den praktiska handläggningen av beslutet kom dock att hanteras på så sätt att inhämtning i realtid inte gjordes under längre tid än en månad efter beslutsdatum.

Näringspenningtvättsbrott har angetts på beslutet endast som information om att den aktuella personen också kunde misstänkas ägna sig åt sådan brottslig verksamhet. Det fanns rättslig grund för beslutet om inhämtning baserat på misstanken om grovt narkotikabrott, men omständigheten att det fanns misstankar om annan brottslig verksamhet var inte av betydelse för förutsättningarna för inhämtningsbeslutet och borde därför inte ha angetts i beslutet.

5. NÄMNDENS BEDÖMNING

Polismyndigheten har, i strid med 5 § inhämtningslagen, beslutat att hämta in lokaliseringssuppgifter i realtid för en tid som överstigit en månad från dagen för besluten.

Besluten om inhämtning avsåg brottslig verksamhet innefattande grovt narkotikabrott. För grovt narkotikabrott är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år (3 § narkotikastrafflagen [1968:64]). Nämnden, som saknar anledning att ifrågasätta Polismyndighetens bedömning av den påstådda brottsliga verksamheten, konstaterar att besluten därmed har varit förenliga

med bestämmelsen i 2 § första punkten inhämtningslagen. Den omständigheten att det även förekom misstankar om näringspenningtvätt borde dock inte ha antecknats som skäl för beslutet. Anledningen är att det för detta brott är föreskrivet fängelse i högst två år och därför inte kan läggas till grund för ett beslut om inhämtning.

Nämnden har tidigare uttalat sig om motsvarande fel i andra inhämtningsbeslut som fattats av Polismyndigheten.¹ Trots detta upprepas felaktigheterna, vilket är anmärkningsvärt.

Nämnden konstaterar dessvärre att det förekommer en hel del fel och brister vid handläggningen av inhämtningsärenden. Nämnden förutsätter att Polismyndigheten ser till att de befattningshavare som handlägger ärenden enligt inhämtningslagen ges erforderlig utbildning om gällande bestämmelser på detta område. Nämnden förutsätter också att Polismyndigheten ser till att de befattningshavare som har behörighet att fatta beslut om inhämtning får del av nämndens uttalanden.

6. BESLUT

Med detta uttalande avslutas ärendet.

På Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens vägnar

Sigurd Heuman

I avgörandet har deltagit: Sigurd Heuman (ordförande), Barbro Thorblad, Cecilia Dalman Eek, Linnéa Darell, Berit Jóhannesson, Zayera Khan, Ewa Samuelsson och Mats Sander (enhälligt).

Föredragande: Louise Berkelius

---

¹ Se nämndens uttalanden av den 9 oktober 2014 ”Realtidsinhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid två polismyndigheter” (dnr 895-2014 och dnr 896-2014), den 2 september 2015 ”Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid Polismyndigheten (region Väst, polisområde Halland)” (dnr 58-2015) och den 15 december 2015 ”Inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation vid Polismyndigheten (Nationella operativa avdelningen)” (dnr 167-2015).

Sändlista:

Polismyndigheten, Rättsavdelningen, enheten för rättslig styrning och stöd
(dnr A012.520/2016)